

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Literatura dwudziestolecia międzywojennego - wykład (Wykład), PG_00141406						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Bartosz Dąbrowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		34.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wiedzą o literaturze dwudziestolecia międzywojennego i zdobycie oraz doskonalenie praktycznej umiejętności analizy i interpretacji dzieł literackich tego okresu.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_U03] Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie literaturoznawstwa.	Student • krytycznie analizuje i interpretuje dzieła literackie z okresu dwudziestolecia międzywojennego (K_U03), • tworzy prace pisemne oraz przygotowuje wystąpienia ustne w zakresie szczegółowych zagadnień historii literatury światowej z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł (K_U01, K_U03, K_U05), • uzasadnia tezy historycznoliterackie i trafnie osadza je w kontekście problemów epoki (estetycznych, ideowych, politycznych) (K_U01, K_U03, K_U05), • rozumie potrzebę ciągłego aktualizowania wiedzy o dwudziestoleciu międzywojennym (K_U06).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_U06] Potrafi ocenić poziom swoich kompetencji oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego w zakresie literaturoznawstwa.	Student • potrafi posługiwać się podstawowymi metodami analizy i interpretacji literaturoznawczej w odniesieniu do zjawisk literackich z okresu dwudziestolecia międzywojennego (K_W01, K_W02).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FPL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z zakresu literaturoznawstwa z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych dostępnych we wszystkich mediach.	Student: • korzysta z tradycyjnych i nowoczesnych źródeł tekstów literackich i literaturoznawczych odnoszących się do literatury dwudziestolecia (K_U01), • studiując i interpretując literaturę dwudziestolecia międzywojennego, korzysta z publikacji z zakresu literaturoznawstwa; stosuje też w praktyce wiedzę z zakresu teorii literatury (K_U01, K_U03), • opracowuje zagadnienia dotyczące problemów historii literatury XX (w odniesieniu do dwudziestolecia międzywojennego) (K_U01, K_U03, K_U05), • samodzielnie i w zespołach przygotowuje i przedstawia rozwiązania problemów literaturoznawczych związanych z dwudziestleciem międzywojennym (K_U01, K_U03, K_U05)	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FPL3_K01] Efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze literaturoznawczym i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	Student: • zajmując się literaturą dwudziestolecia międzywojennego, potrafi pracować samodzielnie, a także w grupie; kieruje małym zespołem (K_K01), • identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z literaturą dwudziestolecia międzywojennego (K_K01), • ma świadomość wagi dziedzictwa kulturowego okresu dwudziestolecia międzywojennego i jego wpływu na komunikację międzykulturową (K_K01, K_K04, K_K06), • uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów (K_K01).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_W01] Ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu literatu-roznawstwa w systemie nauk oraz o jego specyfice przedmiotowej i metodolo-gicznej.	Student: • wymienia i charakteryzuje najważniejsze dzieła literatury dwudziestolecia międzywojennego (K_W01, K_W02), • wymienia i charakteryzuje tendencje, nurty, gatunki literatury tego okresu; wymienia i definiuje najważniejsze pojęcia związane z etapami procesu historycznoliterackiego dwudziestolecia międzywojennego (K_W01, K_W02), • rozumie historyczne przemiany w literaturze dwudziestolecia międzywojennego i jej specyfikę oraz ewolucję formalną; potrafi omówić znaczenie literatury dwudziestolecia oraz jej recepcję na świecie (K_W01, K_W02), • potrafi wyodrębniać związki ideowo-artystyczne, łączące dzieło z kontekstem filozoficznym, literacko-estetycznym, politycznym i historycznym dwudziestolecia międzywojennego (K_W01, K_W02),	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FPL3_W02] Ma rozszerzoną wiedzę z historii literatury polskiej i powszechnej.	Student • wymienia wybitnych twórców dwudziestolecia; wymienia przedstawicieli szkół literackich, nurtów i tendencji stylistycznych; wskazuje zależności pomiędzy powstawaniem dzieł literackich, a sytuacją historycznoliteracką; opisuje warunki powstania najważniejszych dzieł literatury tego okresu (K_W01, K_W02), • identyfikuje styl dzieła literackiego, pisarza i omawianej epoki literackiej (K_W01, K_W02),	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	A. Problematyka wykładu: dwudziestolecie międzywojenne tło historyczne, polityczne, kulturowe. Poezja, proza i dra-mat okresu 1918-1939 w porządku procesu historycznoliterackiego, reprezentatywne gatunki i formy literackie, tematy i idee, motywy i zjawiska historycznoliterackie (pokolenia, grupy poetyckie, przełomy, orientacje i eksperymenty este-tyczne, programy i manifesty artystyczne, postawy intelektualne, problematyka awangardy i tradycji) na tle uwarunko-wań dwudziestolecia międzywojennego. B. Problematyka ćwiczeń: dwudziestolecie międzywojenne - tendencje rozwoju prozy lat dwudziestych XX w. : proza re-alistyczna, powieść psychologiczna, powieść historyczna, powieść polityczna, powieść awangardowa, powieść środo-wiskowa. Poezja lat dwudziestych: (grupy, nurty, tendencje stylistyczne). Dramat realistyczny i awangardowy.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zdanie egzaminów z przedmiotów dotyczących literatury polskiej (literatura staropolska, literatura oświecenia, literatura romantyzmu, literatura pozytywizmu, literatura Młodej Polski) w semestrach bezpośrednio poprzedzających realizację przedmiotu. Umiejętność analizy i interpretacji dzieł literackich, wiedza na temat historii literatury polskiej i literatury powszechnej okresów poprzedzających omawianą w danym semestrze epokę literacką. W wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od ww. wymagań.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	obecność 100	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Każdorazowo na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu
		A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): A.1. wykorzystywana podczas zajęć J. Kwiatkowski, Literatura dwudziestolecia. Noty biograficzne i wskazówki bibliograficzne oprac. J. Wojnowski. Warszawa 1990. Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny, T. 1-2, Warszawa 2000. Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Red. Nauk. K. Wyka [i in.] Seria 6. Literatura polska w okresie międzywojennym. T.1-2. Kraków 1979. Słownik literatury polskiej XX wieku. Pod red. A. Brodzkiej i in., Wrocław 1992. Hutnikiewicz, Od Czystej Formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia, Warszawa 1974 (i in. wyd.) M. Rowiński, Dramaturgia polska 1918-1939, Warszawa 1993. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia. Wybór i wstęp M.Głowiński /BN I, 253/ Iwaszkiewicz, Lechoń, Wierzyński, Staff, Pawlikowska-Jasnorzewska, Broniewski, Gałczyński, Liebert, Peiper/ Leśmian B.: Poezje wybrane. Oprac. J. Trznadel, wyd. 3 rozszerzone. Wrocław 1991 /BN I, 127 /Łąka/. Tuwim J.: Wiersze wybrane. Oprac. M. Głowiński. Wrocław 1973 /BN I, 184/ /Czyhanie na Boga; Sokrates tańczący; Rzecz czarnoleska/. Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki. Wstęp i komentarz oprac. Ż. Jaroński. Wybór i przygot. tekstów H. Zaworska. Wrocław 1978 (BN I, 230). Choromański M.: Zazdrość i medycyna (dowolne wydanie). Dąbrowska M.: Noce i dnie. Tom 1-2 (dowolne wydanie). Gombrowicz W.: Ferdynand (dowolne wydanie). Iwaszkiewicz J.: Opowiadania. T.1. Warszawa 1979 /Panny z Wilka; Brzezina/. (dowolne wydanie). Kunczewiczowa M.: Cudzoziemka (dowolne wydanie). Nałkowska Z.: Granica (dowolne wydanie). Schulz B.: Opowiadania. Wybór esejów i listów. Oprac. J. Jarzębski. Wrocław 1989 /BN I, 264/ S.I. Witkiewicz.: Pożegnanie jesieni (dowolne wydanie). Uniłowski Z.: Wspólny pokój (dowolne wydanie). Żeromski S.: Przedwiośnie (dowolne wydanie). J. Iwaszkiewicz, Czerwone tarcze (dowolne wydanie). J. Kaden-Bandrowski, Generał Barcz (dowolne wydanie). Witkiewicz S.I.: Wybór dramatów. Wybór, wstęp, oprac. J. Błoński. Kraków 1974 /BN I, 221//Sonata Belzebuba; Matka; Szwecy.

	Uzupełniająca lista lektur	Literatura uzupełniająca (5 pozycji do wyboru) Andrzejewski J.: Ład serca. Wyd. 4 powojenne. Warszawa 1983. Dąbrowska M.: Ludzie stamtąd. Wyd. 13. Warszawa 1980. Gojawiczyńska P.: Dziewczęta z Nowolipek. Wyd. 16. Warszawa 1986. Gombrowicz W.: Dzieła. Red. Nauk. J. Błoński. T. 1: Bakakaj. Kraków 1986 (Tom ten składa się z opowiadań powstałych m.in. w l. 1928-1933 pochodzących ze zbioru debiutanckiego pt. Pamiętnik z okresu dojrzewania (1933)). Jasieński B.: Palę Paryż. Wyd. 2. Warszawa 1974. Kaden-Bandrowski J.: Generał Barcz. Kraków 1979. Malewska H.: Żelazna korona. Wyd. 4. Warszawa 1954. Miciński B.: Pisma. Eseje, artykuły, listy. Wybór i oprac. A. Micińska. Kraków 1970. Nałkowska Z.: Romans Teresy Hennert. Warszawa 1980 lub też: Niecierpliwi. Warszawa 1978. Peiper T.: Pisma. Przedm., koment. S. Jaworski. T. 1. Tędy; Nowe usta. Kraków 1972. Rudnicki A.: Niekochana i inne opowiadania. Warszawa 1969. Słonimski A.: Kroniki tygodniowe 1927-1939. Wyboru dokonał, wstępem i przypisami opatrzył W. Kopaliński. Warszawa 1956. Strug A.: Pokolenie Marka Świdry. Post. J. Pieszczachowicz. Wyd. 2. Kraków 1985. Wat A.: Ucieczka Lotha. Oprac. W. Bolecki. Post. T. Venclova, Warszawa 1996 (Bezrobotny Lucyfer). Wittlin J.: Sól ziemi. Oprac. E. Wiegandt. Wrocław 1991 (BN I, 278). Worcell H.: Zakłète rewiry. Wyd. 3. Kraków 1972 lub tenże: Dzieła wybrane. T. 1: Zakłète rewiry. Wyspa starej Tekli. Pan z prowincji. Wstęp M. Orski. Wrocław 1991. Żeromski S.: Wiatr od morza. Warszawa 1973. Szaniawski J.: Wybór dramatów. Oprac. A. Hutnikiewicz. Wrocław 1988 (BN I, 263) (Żeglarz). Rostworowski H. K.: Wybór dramatów. Warszawa 1992 (BN I, 281) (Niespodzianka). opracowania (5 do wyboru) Bolecki W., Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym. Wrocław 1982. Dramat polski XIX i XX wieku. Interpretacje i analizy. M. Ludorowicz, Lublin 1987. Drewnowski T., Rzecznice Russowska. O pisarstwie Marii Dąbrowskiej. Wyd. 2. Kraków 1987. Ficowski J., Regiony wielkiej herezji. Szkice o życiu i twórczości Brunona Schulza. Wyd. 2. Kraków 1975. Gerould D., Stanisław Ignacy Witkiewicz jako pisarz. Tł. z ang. I. Sieredzki. Warszawa 1981. Głowiński M., Poetyka Tuwima a polska tradycja literacka. Warszawa 1962. Głowiński M., Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana. Warszawa 1981. Gombrowicz i krytycy. Pod red. Z. Łapińskiego, Kraków 1984 (wybór) Jarzębski J., Gra w Gombrowicza. Warszawa 1982. Jaworski J., Między awangardą a nadrealizmem. Główne kierunki przemian poezji polskiej w latach trzydziestych na tle europejskim. Kraków 1976. Kraskowska E., Piórem niewieściem. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego. Poznań 1999. Kwiatkowski J., Klucze do wyobraźni, Kraków 1973. Kwiatkowski J., Poezja Jarosława Iwaszkiewicza na tle dwudziestolecia międzywojennego. Warszawa 1975. Kwiatkowski J., Świat poetycki Juliana Przybosa. Warszawa 1972. Lam A., Polska awangarda poetycka. Programy lat 1917-1923. Kraków 1969. Łapiński Z., Ja Ferdynand, Kraków 1994. Polskie życie artystyczne w latach 1915-1939. Praca zbiorowa. Pod red. A. Wojciechowskiego t. 1-2. Wrocław 1967-1974. Przybylski R., Eros i Tanatos. Proza Jarosława Iwaszkiewicza 1916-1938, Warszawa 1970. Sławiński J., Koncepcja języka poetyckiego Awangardy Krakowskiej, Wrocław 1965. Sokół L., Groteska w teatrze Stanisława Ignacego Witkiewicza. Wrocław 1973. Studia o Stanisławie Ignacym Witkiewiczu. Pod red. M. Głowińskiego i J. Sławińskiego. Wrocław 1972. Szałagan A., Maria Kuncewiczowa. Monografia dokumentacyjna 1895-1989. Warszawa 1995. Wyka M., Gałczyński a wzory literackie. Warszawa 1970. Zaleski M., Przygoda drugiej awangardy. Wrocław 1984. Zaworska H., O Nową Sztukę. Polskie programy artystyczne lat 1917-1922. Warszawa
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Egzamin ustny obejmuje następujące aspekty: • odpowiedź na trzy pytania. Zakres: patrz rubryka sylabusu pt. Treści programowe: A. Problematyka wykładu w semestrze 5, oraz B. Problematyka ćwiczeń w semestrze 5 oraz literatura uzupełniająca w Wykazie literatury (pytanie z wybranych przez studenta pozycji).
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.